

Галија би потонула у Нишу

Пошто је Ниш порастао за око 7.000 људи, поставља се питање: може ли престоница „јужне пруге” постати нека врста демографског баланса богатијем северу

Ниш има цез фестивал, традиционалне филмске сусрете и један биоскоп који повремено ради, углавном када филмове направе Срђан Драгојевић и Драган Бјелогрић. У Нишу је стационирана команда Копнене војске ВС и оснива се руско-српски центар за ванредне ситуације, а кад смо већ код војничких прича, тамо је униформу ЈНА носио и Горан Бреговић, па је граду посветио једну од најлепших балада „Бијелог дугмета” („Град Ниш”).

Ниш има и аеродром на који авиони слећу тек кад Београд окује магла или затрпа снег. Ниш има и титулу незваничне престонице „јужне пруге”, а од пре неки дан, и, званично – позитиван пописни салдо. Тих седам хиљада Нишлија вишка, у односу на пребројавање од пре девет година и није неки нарочити број, али је ипак добра вест у односу на суморни републички демографски дефицит.

Пописивачи су избројали да трећи по величини град у Србији, град Ниш, броји тачно 257.867 становника, док је 2002. године имао 250.518 људи. Нишки демографски образ спаса је једна од пет градских општина, Пантелеј, која је бројнија за десетак хиљада становника (пре девет година, имала је 42.137, а ове 52.290). Рекло би се, цветају руже и ничу институције у Нишу, али само на први поглед, јер већина саговорника са којима смо разговарали, што званично, што незванично, објашњава да је раст Ниша настао насељавањем досељеника са Космета. Управо у општини Пантелеј.

Може ли, ипак, да се догоди чудо, па да Ниш коначно постане нека врста демографског баланса Београду и Новом Саду, довољно привлачан магнет који ће задржати људе на југу?

Професор др Ванчо Литовски који је 25 година редовни професор на Електронском факултету у Нишу, познат као један од првих који је конектовао Србију са светом, уводећи Интернет, мисли управо супротно: да Србија чини све да Ниш не постане тај „географски баланс” републике.

– Ниш је већ дуже време под санкцијама. Али не међународним, него српским – каже професор Литовски и помиње пример нишког аеродрома коме недостаје неколико стотина хиљада евра да купи навигациони систем и постане аеродром по највишим међународним стандардима.

– Србија, једноставно, не да паре Нишу. Град Ниш издржава аеродром из свог буџета, а Србија подиже нови аеродром у Краљеву. Значи, овај у Нишу је незавр-

шен, а онај у Краљеву је за почет. Погледајте и стране инвестиције које су дошле у Ниш. То је искључиво индустрија која ангажује најпростију физичку радну снагу, попут „Јуре” или „Бенетона”. Рецимо, садашњи програм „Јуре”, пре тридесетак година је имала „Електронска индустрија Ниш”, у Душнику – каже професор.

И тврди да и нишка страна има своје слабости и да сноси одговорност зашто Ниш довољно не расте.

– Град је кадровски исисан, исцеђен. Млади одлазе у иностранство или у Београд, а индустрија је девастирана. Да не помињем судбину славног ЕИ „Ниш”. И локалне снаге на републичком нивоу које би се бориле за Ниш су ослабљене – каже професор Литовски, подсећајући да у Ниш није дошла ни једна западна компанија са софистицираном технологијом, која запошљава инжењере, архитекте и економисте.

– У Нишу се не стварају нове вредности, само се физички ради – каже он и помиње један разговор који је недавно водио са пријатељем грађевинцем. Недавно га је питао – за кога се праве нове зграде, а грађевинац му је одговорио: „За Врањанце и остале – из Црне Траве и Власотинца.”

Професор каже да су неки од водећих нишких кадрова управо људи из Врања, Црне Траве и Власотинца и да чине јак и утицајан лоби у престоници „јужне пруге”.

Неки су се због тога, али не само зато, упутили ка северу. Један од њих је Ненад Милосављевић, познатији као Неша Галија, фронтмен легендарног нишког рокенрол бенда „Галија”. Дебитантски албум „Прва пловидба”, на којој се налази и једна од српских рокенрол класика балада „Госпа”, Милосављевић је објавио 1979. године, као Нишлија. Пет година касније, Галија је отпловила у Београд.

– На моју жалост и на жалост Ниша, каријеру сам створио у Београду. Ни недавно обележавање 35 година рада „Галије” нисам прославио у Нишу нити је то било могуће. Мислим да велики нишки интелектуалци не могу да се реализују у свом сопственом граду. Зато, када наиђем на талентованог нишког уметника, саветујем га да напусти град – са жаљењем каже Неша Галија.

Писац Зоран Ђирић, добитник Нинове награде за роман године, за разлику од Неше, остао је у свом граду, успевши да створи један аутентични књижевни топоним – „Нишвил”, и једног књижевног јунака „Магичног Ђиру”. Али изгле-

Strana / Page: 8

Rejting / Reach: 154499

Država / Country: SERBIA

Површина чланка / Size: 532 cm2

2 / 2

да да је Ђирић раскрстио са обоје. И са „Магичним”, и са „Нишвилем”.

Кратко је рекао да не жели да прича за новине, јер се у Нишу ипак мора од нечега живети и плаћати комуналије.

О свом родном граду није желео да говори ни бивши премијер Србије, Зоран Живковић. Он више не живи у Нишу. А на претходном попису становништва – није ни пописан.

Александар Апостоловски

Ванчо
Литовски

Ненад
Милосављевић

Ниш има 257.867 становника: прослава матураната у центру града